

ERITREAN REVOLUTIONARY DEMOCRATIC FRONT

“ሓሳውን ቆርበትን.....”

ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ዕምሪ ፖለቲካዊ ስልጣኑ ንምንዋሕ ክሳብ ሕጂ ዝተጠቐመሎም ሜላታት፡ ብሓደ ሸነኽ ወተሃደራውን ስለያውን መሓውራቱ አኸቲቱ ተቐውሞታት ብምድሃኽን መካዝኖም ብምስሓትን ዝጥቀመሉ ናይ ራዕድን ሽበራን ወፍሪ እዩ፤ ቦቲ ካልእ መዳዩ ከኣ፡ ብሃሱሳቱን ዕሱሳት መሓውራቱን አቢሉ ዘካይዶ ብፕሮፓጋንዳ ዝግለጽ ናይ ምድንጋርን ሓሶትን ዘመተ'ዩ። እዚ ሜላ'ዚ፡ አብ ታሪኽ ዝዝንተወሉ ቅዳሕ ናይ'ቶም ዝቐደሙ ፋሽስታውያን ስርዓታት ቅዲ'ዩ።

ነዞም ሜላታት፡ ከም ዋሕስ ፋሽስታዊ ፖለቲካዊ ስርዓቱ ብምሕሳብ፡ አካል ፖሊሲታቱን ትካላዊ ቅርጻታቱን ጌሩ ክሰርሕ ዝጸነሐን ዘሎን ህግደፍ፡ ናይ መወዳእታ ዕጭኡ፡ አሰር እቶም ዝቐደሙ ኣደታቱ ብምሓዝ፡ አብ ናይ ታሪኽ-ጉሓፍ ክድርበይ ምጃኑ ብርግጽ ኣየጠራጥርንዮ። ነዚ መቅድም-ውድቀቱ ዝኾነ ጉዕዞ ገና ብጊሓቱ፡ አብ ንእዲ-ሕጽኖቱ እናሃለወ “አሃዱ” ኢሉ ካብ ዝጅምር ነዊሕ'ኳ እንተኾነ፡ ኣይከምዛ ዝሓለፈት ዓመት 2015።

ዓመተ 2015፡ ስርዓት ህግደፍ ከምቲ “ሓሳውን ቆርበትን እናሓደረ ይፎኩስ” ዝብልዎ አብ ኩሉ መድረኻት፡ ኩሉ-መዳያዊ ስዕሪታት ዝተጎምጎመሉ ዓመት'ዩ። ብአንጻሩ ደንበ ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ፡ ምስ ኩሉ ሕጽረታቱ ንዝቐጽል ጉዕዞኡ ኣወንታዊ መደላድል ዝፈጠረሉ፡ ዓመተ ቃልስን መኸተን ኮይኖ'ዩ ተመዘጊባ። እዚ መኸሰብ'ዚ፡ ውህሉል ድምር ናይ ዝሓለፈ ቃልሲ ውጽኢት'ዩ። ቀጻልነቱ ንምውሓስን ናብ ዝለዓለ ጥርዚ ዓወት ንምስግጋርን ከኣ፡ አብ ቅድሚና ረዚን ታሪኻዊ ሓላፍነት ይጽበየና ምህላወ ርዱእ'ዩ። ስለዚ ከኣ፡ አንፈት መኸተና ንምንጻር፡ አብ ቅድሚና ዘለዉ ብድህታትን ኣወንታዊ ጸጋታትን ብግቡእ ምምዛን ክድልየና እዩ። ዕላማዚ ጽሑፍ እንበአር ነዚ ታሪኻዊ ሓላፍነት'ዚ አብ ጸብጻብ ብምእታው፡ መበገሲ ዝኸውን ኣመት ንምሃብ ዝዓለመ'ዩ።

ተሞኩሮና አብ ዓመተ 2015 ቅድሚ ምርአይና ግን፡ መሰረታዊ ባህሪ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ንምልላይን ምስ ህልው ኩነታት ንምንጽጻርን ዝሕግዙና፡ አገደስቲ ታሪኻዊ ፍጻሜታት ብምልዓል፡ ገለ ኣብነታት ክንርእይ ክንፍትን ኢና።

ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ብዋጋ ረዚን መስዋእቲ ህዝብታት ኤርትራ ንዝተረጋገጸ፡ ቦኸሪ ነጸነታዊ ዓወት ገቢቱ፡ ፖለቲካዊ ስልጣን ንበይኑ ብሒቱ ንምሓዝ አብ ንእዲ ሕጽኖቱ እንከሎ ዝተጠቐመሉ ሜላ፡ ምቅብጣር ዝመልእ'ዩ ኔሩ። ነቶም ካብ ህዝብን ኣባላቱን ዝለዓሉ ዝነበሩ ሕቶታት ንምብርዓን ግዜ ክሸምት ብምምራጽ፡ “እዛ ሃገር ጥርሓ ኢና ተረኪብናያ፤ መጀመርያ ሪፈረንደም ብምግባር ሕጋዊ መዛዘሚ ክንገብረሉ ግዜ ክድልየና'ዩ” ዝብል፡ ንግሩህ ልቢ ህዝብታትና ዝሰልቡ ምኽንታት ብምቕራብ፡ ንተባራዕቲ መድረኻዊ ሕቶታት ጎሲዮም'ዩ። እዚ ስልቲ'ዚ ዝሃቦ ግዜ ተጠቐሙ፡ “ብክልተ እግሪይ ደልዲለ ኣለኹ” አብ ዝበለሉ እዋን፡ ግን “ነዴኹ ማይ ውረድላ” ዝዓይነቱ፡ ካብታ ንምድህላል እተገልግሎ ናይ ፕሮፓጋንዳዊ መሓውሩ ናብታ ቦትርን ዓረርን እትመልኹ፡ ወተሃደራውን ጸጥታውን ትካሉ ብምዛር፡ “ኣበይ ዝክበርኩም ኢኹም፤ ንሕና ንፊልጥ” ብዝብል ኣጉል-ትዕቢት ተነዲሑ፡ ውሽጣዊ ተቐውሞታት ክድህኽ ጀሚሩ። ናይዚ ኣብነታት፡ ብኣድማ ተጋደልቲ ዝፍለጥ ምንቅስቃስ፤ ጭፍጨፋ ስንኩላን ማይ ሓባር፤ አብ ልዕሊ ዝተፈላለዩ ተኸተልቲ ሃይማኖታት ብብእብረ ዝወሰዶም ኢ-ሰብአዊ ስጉምትታት...ወዘተ እቶም ፍሩያት ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ብተኸታታሊ ዝጨወዮም፤ ዝቐንጸሎምን ዘሕቀቆምን ግዳያት'ዮም።

አብዚ መድረኽዚ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ዝተኸተሎ ስልቲ፡ ከምቲ ብኣብነት ኣሰነና ዝራኣናዮ ክልተ መልክዓትዮ ኔርዎ። እቲ ቀዳማይ ፕሮፓጋንዳዊ ጠባይ ዘለዎ ምድንጋር፣ ሓሶትን ዘይትግበር መብጽዓን ዘጣመረ፡ ካብ ርእሰ-ፋሽስት ኢሳይያስ ጀሚሩ ብተዋረድ ብዝተጸፈዩ መሓውራቱ ዝሰላሰል ትካላዊ መልክዕ ዝሓዘ ወፍሪዮ። እቲ ካልኣይን ብልሒ ናይቲ ፋሽስታዊ-ስርዓቱ ዋርድያ ጌሩ ዝርእዮ ድማ፡ ናይ ምቅንጻል፣ ምሕቓቕን ምጭዋይን ተግባራት ብፊተ-ውራርነት ዝፍጽም፡ ወተሃደራውን ጸጥታውን ትካሎዮ። እዞም ክልተ ዓንዲ ሕቆ ህላውቲ ስርዓት ዝኾኑ ትካላት እናተመላልኡ፡ ዝኸተልዎ ስልቲ ዝወሰድዎ ስጉምቲ ይኹን ቀንዲ ዋኒኖምን፡ ህዝቢ ብምርዓድን ብምድንጋርን ቀጻልነት ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ምዕቃብዮ። እዚ ከኣ ክሳብ ዝተወሰነ እዋን፡ ካብ ውሱናት ኣካላት ኣብ ውሱን ከባቢታት ዝለዓሉ ተቃውሞታትን መባእታዊ ሕቶታትን ንምጭፍላቕ ተገልጊሎሎዮ። እዚ ኣረሚናዊ ስጉምቲዚ፡ ኣብኡ እንከሎ ተመሳሳሊ ተርእዮታት ከይቀላቐሉ ከምቲ “ዝዚ ዝራኣዩ ይቕጸዕ” ዝበሃል፡ “ኣንቂቆም ቆርጢጥናዮም” ብምባል ፋሽስታዊ መልእኽቲ ናብ ህዝብን ኣባላቱን ንምሕላፍውን ተጠቒሙሎዮ።

መቐጻልታ ናይዚ ሕቡእ ኣጀንዳ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ፡ ነቲ ብውሱናት ኣካላት ዝለዓሉ ተቃውሞታት ንምጭፍላቕ ዝተሞከረሉ ፋሽስታዊ ውዲቱ ብምስፋሕ፡ ግዳማዊ ኣጀንዳ ክፈጥር ተጓዩዮ። ኣብ ውሽጢ 10 ዓመታት ጥራይ ከኣ፡ ምስ ኩሎም ጎረባብቲ ሃገራት ብበእብረ ኩናት ጸሕቲሩ፡ ሰብኣዊ፣ ንዋታውን ማተሪያላውን ጸጋታት ሃገር ኣብ ኩናት ክህንኩት ጌርዎ። ንህዝብታት ኤርትራ ምስ ኩሎም ጎረባብቲ ሃገራት ደም-ኣቃቢኡ፡ መሰረታዊ ዕላማ ሰውራና ብምብርዓን፡ ንመስርሕ ሃገራዊ ህንጻትን መድረኻዊ ጠለባቶምን ኮሊፉዎ።

ባዕሉ ብዘሰገደ መጋርያ ኩናት ህዝብን ሃገርን እናብረሰ፡ ኣብ ባይታ ዘዩሎ፡ ኣብ ስነ-ኣእምሮ ህዝብታትና ናይ ከበባ መንፈስ ብምፍጣር፡ ብዋጋ ስልጣኑ፡ ታሪኽ እናሃበዎ፣ ዓሌታውን ዘርኣውን ሓረጋት እናመዘዙ፡ ጽልኢ ብምዝራእ፡ ኣብ ዝፈጠሮ በዓቲ ክሕባእ ጸዲሩ። ሉኡላዊ ፖለቲካዊ ስልጣን ህዝብታት ኤርትራ ብኢደወነኑ ገቢቱ ከብቐዕ፡ ባዕሉ ብዝጸሕተሮ ኩናት ዘዩካትዕ ግዝኣት ኤርትራ፡ በጃ ስልጣኑ ንኣራግጽ ባዕዳውያን ሓይልታት ኣሕሊፉ ብምሃብ ዘራኸሰ ክንሱ፡ ተሓላቂ ሉኡላውነት ከምስል፡ “ዶብና ኣይተሓንጸጸን፡ ሃገር ኣብ ምውሓስ ኢና ዘሎና...” ክብል እናተመጸደቐ፡ ንዘቤታዊ ኣጀንዳታት ጅሆ ብምዝራዕ፡ ፍሕ ፖለቲካዊ ስልጣኑ መቃኒዩ ኣውዒልዎ። እዚ ንብዓት ሓርገጽዚ፡ “ደው-በለለይ ክብለጸልካ” ብምጃኑ፡ እንትርፎ ኣብ ፈለማ እዋን ዝረኸበ ምድንጋጽ፡ ውዒሉ-ሓዲሩስ ማይ ዓሚኹዮ ተሪፉ።

“ኣመል ምስ መግዝ” ከም ዝበሃል፡ እዚ ዶብ ሰጊሩ፡ ብጸቢብ ጉጅላዊ ሕሳባቱ ኣቦ-ጓይላ ኩናት ክኸውን፡ ደም ብምፍሳስ ከኣ ፖለቲካዊ ሕሳባቱ ክምእርር ዘንቀደ ፋሽስታዊ ስርዓት፡ ኣብ ዘኣጎዶም መጋርያታት፡ ንህዝብን ሃገርን ኤርትራ ሰፍ ዘይብል ከቢድ ዋጋ የዕዲዩዎምዮ። ኪኩኡ እቶም በብግዚኡ ዝኣጎዶም መጋርያ ኩናት፡ ኣማዕዲዩ ዝሰሕኖም ዘይኮነስ፡ ናብታ ጸባብ ማይ-ቤቱ እናቐረቡ፡ የእዳዉ ከቐርይኦን ዓቕምታቱ ክሸምረርን እናገበራ፡ ኣብ መወዳእታ ንትኹልን ጋድምን ክስንጠቕ ጌሮዎ እዮም። ህላውን ቀጻልነትን ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ግን፡ ኣብቶም ኣቐዲምና ዝገለጽናዮም መሰረታዊ ፖለቲካዊ ባህሪኡ ዝምስረት፡ ካብ ኩናትን ራዕድን ወጻኢ ክነብር ዘይክእል ብምጃኑ፡ ክሳብ ግብኣተ-መሬቱ ብሓዊ ክጸወት ምርጭኡ ጌሩ ቀጸሎ። ብዋጋ ሕሰም ህዝብታትና፣ ሞትን ስንክልናን መንእሰያት ኤርትራ፡ ሓደገኛ ቁማር ተጻዊቱ ዝጠፈሸ ርእሰ-ፋሽስቲ ኢሳይያስን ስርዓቱን፡ ብመስርሕ ካብ ህዝብታት ኤርትራ ዝተነፍሳ ድጋፍ፡ ብተቃውምቲ ጎረባብቲ ሃገራት ንምክሕሓድ፣ ዘይቅዱስን ዘይ-መትከላዊን ቃል-ኪዳን ብምእታው፡ ጠንቂ ዞባዊ ዘይምርግጋእ ኮይኑ። ብግብረ-ሽበራ ንዝጥርጠሩ ሓይልታት ብምሕብሓብ፡ ከሰልጥን ከዕጥቕን ከዋፍርን ብምጃን፡ ንመሳርዕ፡ ዞናውን ኣህጉራውን ግብረ-ሽበራ ተመሓዘዩም። ከም ውጽኢት ናይዚ ትምሕክታዊ ዕንድራዚ፡ ዓለም-ለኻዊ ማሕበረ-ሰብ ብመንገዲ ባይቶ ጸጥታ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ኣቢሉ፡ ንሰለስተ ዓመታት ብተኸታታሊ ማዕቀብ ኣንቢሩሎ።

አብ ክሊዚ፡ አብ ዓመተ 2015 ዝተራእየ ፍሉይ ክስተት እንተለዩ፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ነዚ ብባይቶ ጸጥታ አብ ልዕሊኡ ዝዝንብይ ዝነበረ፡ ናይ ሳልሳይ ግዜ እገዳ ንምዕጻፍ፡ ብሓደ ወገን ሰፊሕ ዲፕሎማሲያዊ ወፊራ ብምክያድ፡ አብቲ ውሳኔ ተራ ኣለወን ንዝበለን ሃገራት ንምክሳብን ሰራሖቲ። እዚ ወፍሪዚ፡ ክሳብ ናይ ርእሱ-ማል ወፍርታቶም አብ ኤርትራ ከካይዱ ከፍቅደሎም ሙብጽዓ ብምእታው፡ ድጋፍ ንምርካብዮ ተንቀሳቂሱ። ቦቲ ካልእ መዳይ ከአ “መከተ” ብዝብል ሽም፡ ሰፊሕ ህዝባዊ ሰላማዊ ሰልፍታት ንምክያድ ብምሕላን፡ ምስሉይ ተዋስኦ ክሰርሕ ፈቲኑዮ። ይኹን እምበር፡ አብ ባይታ ዝተቐየረ ነገር ስለዘይነበረ፡ ከቢድ ፖለቲካውን ዲፕሎማሲያውን ስዕረት ተጎልቢቡ፤ ብሕፍረትዮ ወጸኡ። እዚ አብ ልዕሊ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍን ቀንዲ አካላቱን ንሳልሳይ ግዜ ዝተበየነ ማዕቀብ፡ ብዘይተቐውሞ ዳርጋ ብሙሉእ ድምጺዮ ተወሲኑ። ባይቶ ጸጥታ፡ ናብ ከምዚ ዝአምሰለ ውሳኔ ክበጽሕ ዝደረሽ ረጃቢ፡ ባዕሉ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ጠንቂ ዘይምርግጋእ ዞባ ኮይኑ ዝተጸውቶ ኣሉታዊ ተግባራት መበገሲ ጌሩዮ፤ አብ ልዕሊኡ ው/ሕ/ሃ ኮምሽን ሰብአዊ መሰት፡ አብ ተሞኩሮ ንመጀመርታ ግዜ ኤርትራዊ ዘቤታዊ ኣጀንዳ ብምልዓል፡ አብ ልዕሊ ንጹሃት ዜጋታት ዝፍጸም ዘሎ ሰብአዊ ግህሰታት ኣመልኪቱ ዘቐረበ ጸብጻብ፡ ንፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ዕርቃኑ ብምውጻእ፡ ሓቀኛ ምስሉን ባህሪኡን ብምቅልፅ ተወሳኺ መበገሲ ኮይኑዮ። ብሳልሳይ ደረጃ፡ ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ዘካየድዎ ሓያል ቃልሲ፡ ድርዒ ኮይኑዮ። ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ነዚ ተደራራቢ ስዕረቲ፡ ከም ኣመሉ ምስተቆርጠጠ፡ መመኸነይታ ዘናድየሉ፡ “ምዕራባውያን ሃገራት ዘሪፍና፡ መንግስትና ንናይ ምዕራባውያን ፖሊሲታት ስለዘይተጸዕደ፡ ንምብርካኹ ዓሊሙ ዝግበር ሸርሒዮ፤ ብኣሜሪካን ኢትዮጵያን ዝተከሸነ ውዲትዮ...” ክብልዮ ብጽእ ከም ጸላጠስ ክኸውን ፈቲኑ።

ንግደ ሓቂ ግን፡ እዚ ብውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ኮምሽን ሰብአዊ መሰል ልዑል ቆላሕታ ተዋሂቡዎ፡ ዓለምለኸዊ ኣጀንዳ ክኸውን ዝበቐዐ ዘቤታዊ ጉዳይ፡ ሓቀኛ ምስልን መግለጽን ህልው ኩነታት ኤርትራ ዝወለድዮ። ብወዝቢ ዝተረኸበ ዕድል ዘይኮነስ፡ ብዙሓት ዕሸላት ህጻውንቲ፤ ኣደ-ቆልዑን ሓራሳትን ደቂ-አንስትዮ፤ ኣሸሓት መግንግ ዘይቆጸሩ መንእሲያት ኤርትራ ዋጋ ህይወት ዝኸፈሉሉ፡ ስድራታት ዝዘኸተሙሉ፤ ዓድታት ዝባደማሉ ውህሉል ኤርትራዊ ክውንነትዮ። አብ ምድራብዓታት ሲናይን ሰሃራን ድራር ኣሞራ ዝኾኑ፤ አብ ሲናይ ብሸፋቱ ክፍሊ ኣካላቶም ዝተጎይሑን ዘሰቅቑ ግፍዕታት ዝበጽሑምን ዜጋታትና ኣውያት መቐልሕ ዝፈጠሮ፡ አብ ምድራቤትና ዝውሕዝ ዘሎ ንብዓትን መሪር ቃንዛን ድምርዮ። ዜጋታት ገሎትን ከደምትን ላዕለዎት ወተሃደራዊ መኮንናት ህግደፍ ኮይኖም፡ መጻኢ ተስፍኦም ጸልሚቱ ዕድሎም ተሓሸሹ፤ ስድራ-ቤታቶም ብሓለንጊ ድኸነትን ዓጸቦን ክግረፉ ዝፈረዱም ፋሽስታዊ ሓለንጊ ጥፍኣትን ብርሰትን ካብ ዝገጸበ ህይወቶም ዝተቐድሐ ህያው ኤርትራዊ ቃንዛ ዝሓዘ ዓለምለኸዊ ኣጀንዳዮ። ስለዝኾነ ከኣ፡ ርእሱ ዝኸኣለ ኣጸራይት ኮምሽን ተመዘዘዎ፡ ንልዕሊ ሓደ ዓመት ዝኣክል ምስ ቀጥታዊ ግዳያት እናተራኸበ መርትዖታቱን ጭብጥታቱን ኣሰንዩ ብኣስታት 500 ገጻት ዝተጸብጸበ፡ አብ ትሕቲ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ፡ ህልው ስቓይ ህዝብታት ኤርትራ ዘርእይ ሰነድዮ። ነዚ ሰነድዚ ዝመርመረ ው/ሕ/ሃ ኮምሽን ሰብአዊ መሰላት፡ ነቲ ዝቐረበሉ ሰነድ ተቐቢሉ ተወሳኺ መጽናዕትታት ክግበር ብሙሉእ ድምጺዮ ወሲኑ።

እዚ፡ ንፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ካብቶም ዝቐደሙ ዞባውን ኣህጉራውን ዛዕባታት ንላዕሊ፡ አብ ዘቤታዊ ጉዳይ፡ ብህያው ጭብጥታት ክስነይ ብዝኸእል ኤርትራዊ ኣጀንዳ ዝወረዶ ከቢድ ስዕረትዮ። ነዚ ከቢድ ስዕረትዚ፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ክጸወር ስለዘይከኣለ፡ ከምቲ ዝለመዶ ንምድንጋር ዓሊሙ፡ “አብ ኤርትራ ግህሰት ሰብአዊ መሰል የሎን” ዝብል ፎርም ኣዳልዮ፡ አብ ገሊኡ ብምትላልን ብምስግዳድን አብ ገለ ሸነኻቱ ከኣ፡ ብናይ ስለያ መሓውራቱን እናፈረመ ድምጺ ከተኣኻኸብ ዝተቐሰበ። እዚ ተርእዮዚ፡ ብርግጽ ናይ ንድየት ዝለዓለ ጫፍዮ። ከምኡ ጌሩዉን ልዕሊቲ አብ ኤርትራ ንዘሎ ግህሰት ሰብአዊ መሰላት ሓቀኛ ምስክርነቱ ዝሃበን፡ አብ ኩሉ ኩርናዓት ዓለም ሰፊሕ ሰላማዊ ሰልፊ ብምግባር፡ ንመርግሪት ኮምሽን ው/ሕ/ሃ ድጋፍ ዝሃበ ደላይ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ድምጺ ብምእካብ፡ ሚዛን ክደፍእን ነቲ ዝተመዘገበ ዓወት ደለይቲ ለውጢ ክጻጽፍ ዘኸእሎ ዓቕሚ ኣይረኸበን።

አብዚ እንበአር ሰሚርናሉ ክንሓልፍ እንደልይ ሓደ-ቁምነገር አሎ። ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፣ ዕድመ ፖለቲካዊ ስልጣን ንምንቀሕ፣ ዝጥቀመሎም ሚላታት ዝበራረዩ ምዃኖም ክንርእይ በቛዕና ምህላውና እዩ። እቲ ብወተሃደራዊ መልክዑ ዝግለጽ፣ ተቓውሞታት ናይ ምጭፍላቕ፣ ምስዋር፣ ምቕንጻልን ምእሳርን፣ ሎሚ፣ ከም ትማሊ ኣይኮነን። ከም ስርዓት ካብ ህዝቢ ተነጺሎ፣ ብማእለያ ዘይብሎም ህዝባዊ ሕቶታት ተወጢሩ፣ ብውሽጡ እናሰኸሰኸ ዝተመናነህ፣ ብቕጻሊ ግርጭታት ዝሕቆንን ኣይ-ህልው ኣይ-ምውት ኮይኑ፣ ብተግባር ኣረስቶት ሃገርና “መን-አመኖ” ከም ዝብልዎ ዝምሰል ስርዓትዮ።

ኣብ ዲያስፖራውን፣ ከምቲ ዝቐደመ በይኑ ዝብሕቶ ፖለቲካውን ዲፕሎማሲያውን ዓውዲ የሎን። ብምዑት ቃልሲ ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ፣ መሓውራትን ደገፍትን ስርዓት ህግደፍ ዝተሸምረሩሉ፣ ካብ ቅሉዕ ናብ ሕቡእ ምንቅስቃሳት ዝተሰጋገሩሉ እዋንዮ። መሳርዕ ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ሰሲኑ፣ ካብ ምክልኻል ናብ ዝተጨበጠ መጥቃዕቲ ክሰጋገሩ ዘኸለሎም ሓይሊ ሚዛን ዝፈጥሩሉ እዋንዮ። መርኣያ ናይዚ፣ ድሕሪ ጥቅምቲ 2013 ዘሰቅቕ ጅምላዊ ህልቂት ላምፔዱዛ፣ ናይ ህዝቢ ተሳትፎ ካብ ግዜ ናብ ግዜ እናበረኸ ምምጽኡ ኣፈናዊ ግምታት ምውሳድ ይከኣልዮ። ብ2015 ዓ.ም፣ ኣብ ኩሉ ኩርናዓት ዓለም ንመርማሪት ኮምሽን ው/ሕ/ሃ ድጋፍ ንምህብ ኣብ ዝተዳላወ ሰፊሕ ህዝባዊ ሰላማዊ ሰልፊ፣ ትርጉም ዘለዎ ተሳትፎ ኩሉ ክፍልታት ሕብረተሰብ ምርግጋዱ፣ ነዚ ህዝባዊ ማዕበል’ዚ ቀጻልነቱን ናህሩን ዓቂቡ ንምኻድ ዝካየዱ ዘለዉ ተኸታተልቲ ንጥፈታት ህያው መረዳእታዮም። እዞም እናበረኸ ዝኸዱ ዘለዉ ኣወንታዊ ምዕባሌታት፣ ኣብ ማይ-ቤት ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ዝፈጠርዎ ራዕድን ስንባድን ብቐለሉ ዝግመት ኣይኮነን። ስለዝኾነ ከኣ፣ ነዚ ህዝባዊ ማዕበል’ዚ ፊት ንፊት ገጢሙ ክሰዕር ዘኸለሎ ክውንነት እናጸበሩ፣ ብቕንዱ ከኣ ዓቕምታቱን ናይ ምግባር ተኸእሉኡን እናለመሰ ክቆርይ ዝጀመረ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፣ እታ ናይ መወዳእታ ዕርዲ ጌሩ ዝጠላዓላ ዘሎ ናይ ሓሶትን ምድንጋርን ወፍሩ፣ ብዝተወደበ መልክዑ ኣብ ምክያድ ተጻሚዮሎ።

ከም ልሙድ፣ ኣብ ዝቐደሙ እዋናት ነዚ ዕዮ’ዚ ዘሰላስል ብ03 ዝፍለጥ ሕቡእ መሓውር’ቲ ስርዓትዮ። ዝጥቀመሉ ሚላ ድማ፣ ዘይሰሩዕ ዝተመሰረሐ ሓበሬታታት ምዝርጋሕዮ። ሎሚ ግን፣ እዚ ትካል’ዚ ሓያል ርእሱ-ማላዊ ወፍሪ ዝካየደሉ፣ ብዝተወደበ መልክዑ ዝምራሕ፣ ብዘመናዊ ቴክኖሎጂታት ዝተሰነዩ፣ ልዑል ስልጠናታት ብዝተዋህቦም ስርዓት ማሕዮታት ዝዕመም ዕዮ ኮይኑሎ። ዝጥቀመሎም መሳሰሎታት፣ መድረኻት ፓልቶክ፣ ማሕበራዊ መራኸቢታት/ፌስቡክ፣ ትዊተርን ብሎግን/፣ ብሽም ውልቀ-ሰባትን፣ ኤርትራውያን ኮሚኒቲታትን ዝተመዝገባ ክሳብ ሸውዓተ ዝበጽሑ፣ ናይ ኢንተርኔት ድሕረ-ገጻትን ዕላዊ ልሳናት መንግስትን...ወዘተዮም።

እዚ ስለያዊ ሰኪዔት’ዚ ኣብዚ ቀረባ እዋናት ጥራይ ዝፈነዎም ዝተመስርሑ ሓበሬታታት ከም ኣብነት ንምርእይ ዝኣክል፡- ኣብ 2015 ዝተጸወዐ ሰፊሕ ህዝባዊ ሰልፊ ኣመልኪቱ፣ ብዝተፈላለዩ መልክዓት ዝዘርገሑም ምስሩሕ ሓበሬታታት ሓደዮ። እዚ ሰላማዊ ሰልፊ’ዚ፣ ዳርጋ ኣብ ኩሎም ኩርናዓት ዓለም፣ ባንዴራ ኤርትራ ብዝቐደሙ ህያው ሓወልቲ ነጻነታዊ ቃልስና ብዝኾኑ ስንኩላን እናተመርሑ፣ ብዋንታን ርድዮትን ኩሎም ተሳተፍቲ ሰላማዊ ሰልፊ ተኻይዱ ከብቐዕ፣ ነዚ ርኡይ ሕላገቱ ብምክሓድ “ምዕራባውያንን ኢትዮጵያን ዝመወልዎ ውዲትዮ” ክብል ጸሎሎ ክቐብኦ ፈቲኑ። እዚ ወትሩ ጸላእቲ ዝፍብርኽ ስዑር ኩነተ-አእምሮ’ዚ፣ “ኣጸሉኡኒ” ክብል ንህዝብታት ኤርትራ፣ ምስ እስትራቴጂካውያን ፈተውቱ ከይተረፈ ንምብታኽ፣ ንዝረኸበም ኣጋጣሚታት ኩሎም ብምምዝማዝ፣ ኣብ ረብሕኡ ንምውዓል ተጓይዩ እዮ። ቀንዲ ታርጓቱ ከኣ፣ ኣብ ልዕሊ ህዝብን መንግስትን ኢትዮጵያ ዝገበረዮ። “ኢትዮጵያ መቃለሲት ባይታ ኣይኮነትን፣ ወያነ/ኢህወደግ መሰፋሕፋሒ ሕልምታት ራእሲ ዶ ሃጸይ፣ ንምትግባር ሕቡእ ኣጀንዳ ኣለዎ፤ ወያነ/ኢህወደግ ንተቓውሞቲ ዝገብሮ ሓገዝ፣ ርእሶም ከይኸእሉ ዝቐይድ ሕቡእ ውዲቱ ንምትግባር ዝዓለመዮ...ወዘተ” ዝብል ወፍሪ፣ ታፔላ “ተቓውሞ” ብምሓዝ፣ ፊተውራሪ ኮይኑ ንሱ ዝመርሖ ዳንኬራ-ተኸሊ፣ ምስ ብፖለቲካዊ ዕትብቶም ዝመሓዘውዎ ሓይልታት ክጉይል ሓግዮ።

ነዚ፡ ኣብ ንኡስ ብርኪ ዘሎ፡ ገና መሊኡ ዘይተወደበ ማዕበላዊ ህዝባዊ ምንቅስቃስ፡ ዝፈጠረሉ ከቢድ ቫቕሎት ኣደግኡ ብምርኣይ፡ ንምብርዓት ክወፍር'ውን ተራእዩ። ማዕበላዊ ምንቅስቃስ ህዝቢ፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ኣብ ምውጋድ ወሳኒ ተራ ከምዘለዎ ዘይሰሓትኳ እንተኾነ፡ ብዘይ ብቐዕ መሪሕ ውድብ ግን፡ ዝተበገሰሉ ዕላማ ፈጸሙ ኣይሃርምንዮ። ስለዝኾነውን ሕቶ ብቐዕ መሪሕ ውድብን ናይ ህዝቢ ሰፊሕ ምንቅስቃስን ዘይተኻኸለ ተራ ኣለዎም። እንተኾነ ግን፡ ብሰንኪ ህልው ድኻም ፖለቲካዊ ኣይልታት ተቐውሞ፡ ኣድላይነትን ዘይትካእ ተራን መሪሕ ፖለቲካዊ ውድብ፡ ግቡእ ቱኸረት ዘይምሃብ ኣብ ደለይቲ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ክረእ ጸኒሑን ኣሎን። ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ድማ፡ ነዚ ጋግዚ ንምስፋሕ፡ ብመሓውራቱን ዕሰባት ልኡኻቱን ኣቢሉ፡ “ተቐውምቲ ኣይረብሑን እዮም፤ ተስፋና ካብዚ ህዝባዊ ማዕበል ጥራሕዮ፤ እቲ ቃልሲ ብሲቪክ ማሕበራት ክምራሕ ኣለዎ” ዝብል ንሰንሰ፡ ክነሃሃር ክገብር ጸኒሑን ኣሎን። ዕላምኡ ድማ፡ ከምቲ “ግዳይ ናይ ልቡ ይሓልም” ዝበሃል፡ ነቲ ገና ብርኪ ዘይተኸለን መሊኡ ዘይተወደበን ሰፊሕ ህዝባዊ ምንቅስቃስ፡ ዕትብቱ ምስ ፖለቲካዊ ኣይልታት ከይኣስር፡ ንምብርዓት ዝሓለነ ውዲትዮ።

ብርግጽ እዚ ሎሚ ዝፍጠር ዘሎ ሰፊሕ ህዝባዊ ማዕበል፡ ኣብ ጽንኩር እዋናት ናይ ዝተኸፍለ ከቢድ መስዋእቲ ብድምር ዝተጠረየ ህዝባውን ሃገራውን መኸሰብዮ። እዚ ብቃልሲ ዝተረጋገጸ መኸሰብዮ፡ ዘርዓዶም ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍን ደቂ-መዛሙርቱን ንምብርዓት ናይ ሞትን ሕዮትን ቀቢጹ-ተስፋዊ ስጉምትታት ክወስዱ ከም ዝኸለሉ ከይተሓልመ፡ ዝፍታሕ ሕንቅል-ሕንቅሊተይዮ። ኣብ ኢዶም ንዘላ ናይ መወዳእታ መጣልዒት ካርታ ተጠቐሞም ክፈጥርዎ ንዘደልይዎ በዓቲ፡ ንቐሕን ሰፊሕን ተሳትፎ ሓፋሽ ብምርግጋጽ ኣረብራብካ፡ ክሰዓር ዘለዎዮ። ኣብዚ እንሕተቶ ዋጋ ከቢድ፡ እቲ መድረኽውን ጽንኩር ክኸውን ይኸእልዮ፤ ከምቲ ክሳብ ሕጂ እናራኣናዮ ዝመጸና ህያው ተሞኩርና ግን፡ “ሓሳውን ቆርባትን እናሓደረ ይፎኩስ” ስለዝኾነ ዓወት ምድራርና ዘይተርፍ ግድነትዮ።

ውድብና ሰውራዊ ዲሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ/ሰደግኤ/ ድሕነት ህዝብን ሃገርን ብዘተኣማምን ንምውሓስ፡ እቲ እንኮ ፍታሕ፡ ኣንጻር ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ ኣብ ዝካየድ ዲሞክራሲያዊ ቃልሲ፡ ሰፊሕን ንቐሕን ተሳትፎ ህዝብታት ኤርትራ ዘረጋገጸ፡ ብቐዕ መሪሕ ውድብ ክምስረት እናተቐለሰ ዝመጸን፡ ኩሉ ዓቕምታቱ ከይበቐቐ ዝደጋገፍን፡ ኣብ ወሳኝነት ህዝብታትና ካብ ዘለዎ ጽኑዕ እምነት ዝነቐልዮ። ህዝብታት ኤርትራ ብዝፈጥርዎም ውዳቤታት ኣቢሎም፡ ብሩህ መጻኢኦም ከማዕድዉ ኣብ ዝኸለሎም ንጹራት መትከላዊ መርሆታት ተወዲቦም፡ ኣልፋን ጸሚጋን ፖለቲካዊ ስልጣኖም ንምጃን ዘብቅዮም ቀጥታዊ ሱታፌኦም ንምውሓስ፡ ሎሚ'ውን ካብኡ ዝጥለብ ኩሉ ንምግባር ቁሩብዮ። ንናይ ህዝብታት ኤርትራ ተባራዕቲ ሕቶታት ኣብ ጸብጻብ ዘዮእቱ፡ ንተሳትፎኦም ብዝኾነ ይኹን መልክዓት ዝጸባእን ዝጎስን ተርእዮታት ይኹን ዝንባሌታት፡ ብንቕሓት ዝቃለሰ መትከላዊ እምነትኡዮ።

ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን
ሰውራዊ ዲሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ /ሰደግኤ/
ለካቲት 2016